Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2892273

Onderwerp
1ste rapportage 2023

Voorstel
De gemeenteraad besluit:

In te stemmen met de 1ste rapportage 2023 en in het bijzonder met:

1. De aanpassingen van de budgetten zoals opgenomen in hoofdstuk 2 'Ontwikkelingen per programma' en in het bijzonder met de mutaties in de reserves.

2. De nadelige coronabijstellingen van per saldo € 98.000 af te dekken uit de reservering coronamiddelen.

3. Het beschikbaar stellen van een bedrag van € 0,42 mln. voor het vervangen van niet-energiezuinige verlichting door energiezuinige LED-verlichting van buitensport-accommodaties en dit bedrag te dekken uit de reservering samenleving versterkende maatregelen.

4. Het beschikbaar stellen van een krediet voor:
    a. Pilot proeftuin Zeeheldenbuurt van € 0,45 mln. en de kapitaallasten te dekken uit het investeringsprogramma 2021-2024;
    b. Herhuisvesting Oekraïense ontheemden ad € 6,1 mln. en de kosten te dekken uit het restant van de Rijksbijdrage 2022 van € 2,4 mln (jaarrekening 2022) en nog te ontvangen rijksgelden.

5. Het instellen van onderstaande reserves:
    a. Bestemmingsreserve duurzaamheid
    b. Bestemmingsreserve omgevingswet

6. Het uitsluiten van de interne aanbestedingsregels voor de jaarrekeningcontrole 2022

Inleiding
Via onze P&C-cyclus met 3 tussentijdse rapportages volgen wij de actuele ontwikkelingen en beoordelen wij de invloed hiervan op de voortgang van onze begroting. De 1ste rapportage 2023 is de eerste tussentijdse rapportage in 2023 waarin wij onze begroting bijstellen. Wij hanteren voor deze bijstellingen het afwijkingsprincipe. Dit betekent dat we afwijkingen van de begroting 2023 en/ of nieuwe ontwikkelingen en risico's melden. Voor zover de begrotingsuitvoering volgens planning verloopt, wordt hierover in deze rapportage niets opgenomen. Wij hebben alle ontwikkelingen meegenomen die op het moment van samenstelling van deze rapportage (begin april 2023) bekend

waren. Daarnaast geven wij in deze rapportage inzicht in de voortgang op de uitvoering van de grote dossiers.

Beoogd effect

Inzicht geven in de invloed van actuele ontwikkelingen op de voortgang van de begroting 2023, zowel voor:

- beschikbare budgetten op de programmabladen en de invloed van de voorgestelde bijstellingen op de ontwikkeling van de financiële positie;
- de realisatie van de inhoudelijke resultaten op de programmabladen;
- de voortgang van de grote dossiers.

Burgemeester,	Gemeentesecretaris,
mr. J.Th.C.M. Verheijen	J.A.M. Heesen

Argumenten

1.1. De 1ste rapportage 2023 is een afwijkingenrapportage over de uitvoering van de programma's en de bijbehorende budgetten

Wij hebben in deze rapportage het begrotingsbeeld bijgesteld aan de hand van actuele ontwikkelingen. Voor zover van toepassing hebben we ook de structurele effecten voor de jaren 2024 en volgend in beeld gebracht. De invloed van de bijstellingen op het begrotingsbeeld is beperkt. Dit komt door de peildatum voor deze rapportage (begin april) en het uitgangspunt de rapportage alleen bij te stellen voor autonome ontwikkelingen. De beleidskeuzes maken immers deel uit van de integrale afweging in de kadernota 2023, die gelijktijdig met de 1ste rapportage 2023 in de raad wordt behandeld.

Samenvatting rapportageresultaat

bedragen x €1.000	Actuele Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Resultaat 1ste rapportage 2023				
autonome ontwikkelingen	-36	-	-	-
coronagevolgen	-	-	-	-
kleine veschillen	68	13	13	8
Resultaat 1ste rapportage 2023	**32**	**13**	**13**	**8**

Het saldo van deze rapportage is in 2023 € 32.000 voordelig. De voordelige structurele doorwerking van de bijstellingen bedraagt in 2024 en 2025 jaarlijks € 13.000 en loopt af tot € 8.000 in 2026. Door deze saldi blijven de voordelige begrotingssaldi tot en met de 1ste rapportage 2023 nagenoeg ongewijzigd. Deze voordelige ruimte geeft invulling aan de weerbaarheid en wendbaarheid van onze financiële positie. Weerbaar door middelen aan te houden voor het opvangen van nadelige autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld prijsstijgingen). Wendbaar door middelen in te zetten voor de (incidentele) dekking van nieuwe ambities. In de voorbereiding van de 2de rapportage 2023/ begroting 2024, als we onder andere de kadernota 2023 financieel gaan vertalen, komen we hierop terug.

Ontwikkeling begrotingssaldi

bedragen x €1.000	Actuele Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Begrotingssaldi tot en met 1ste rapportage 2023				
resultaat tot en met 4de rapportage 2022	4.752	8.899	12.024	930
resultaat 1ste rapportage 2023	32	13	13	8
Begrotingssaldi tot en met 1ste rapportage 2023	**4.784**	**8.912**	**12.037**	**938**

1.2 De in de begroting 2023 gereserveerde middelen voor het opvangen van loon- en prijsontwikkelingen worden gedeeltelijk ingezet.

Het volledig inzichtelijk maken van de effecten van prijsstijgingen op onze begroting is een complex en onzeker proces. Temeer omdat de ontwikkeling van de prijsstijgingen met de nodige dynamiek gepaard gaat. Het is zoeken naar een balans tussen het omgaan met onzekerheden en het zo reëel

mogelijk ramen van onze begrotingsposten. Dit betekent dat we de posten die we nu met een redelijke mate van zekerheid kunnen inschatten, worden bijgesteld.

Wij stellen voor in deze 1ste rapportage de claims loon- en prijsstijgingen op personele lasten, en subsidies professionele instellingen (generieke indexering 3,12%) structureel respectievelijk energie incidenteel te verwerken en te dekken uit de stelpost inflatie. We blijven de ontwikkeling van inflatie op onze begroting monitoren. In de 2de rapportage 2023 verwerken we de effecten van prijsstijgingen bij gemeenschappelijke regelingen, professionele instellingen (specifieke effecten) en overige materiële lasten op onze begrotingsposten. Daarnaast stellen we, voor zover de energietarieven daar aanleiding toe geven, de energiebudgetten verder bij. Op basis van de huidige berekeningen van de financiële claims en de beschikbare middelen ontstaat het volgende beeld:

Inzet stelpost inflatie

bedragen x €1.000	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Inzet stelpost inflatie				
Stelpost inflatie:				
Reservering prijspeil 2023 (o.b.v. meicirculaire 2022)	15,7	15,7	15,7	15,7
Reservering o.b.v. verwachte prijsontwikkeling 2024 t/m 2026		6,7	13,0	15,7
Totaal stelpost inflatie	**15,7**	**22,4**	**28,7**	**31,4**
Te verwerken claims prijsstijgingen				
Effect Cao-akkoord op personele lasten	7,5	7,5	7,5	7,5
Effect indexering subsidies professionele instellingen	0,9	0,9	0,9	0,9
Effect prijsstijging op energiebudgetten	3,9			
Totaal te verwerken claims prijsstijgingen	**12,3**	**8,4**	**8,4**	**8,4**
Saldo stelpost inflatie	**3,4**	**14,0**	**20,3**	**23,0**

Na verwerking van de loon- en prijsstijging op personele lasten, energiebudgetten en subsidies professionele instelling is in 2023 op de stelpost inflatie nog een bedrag beschikbaar van € 3,4 mln. om aanvullend in 2023 effecten van prijsstijgingen op te kunnen vangen. Wij merken op dat via de circulaires aanvullende middelen voor het opvangen loon- prijsontwikkeling beschikbaar gesteld kunnen worden.

2. *Bijstellingen door corona dekken we af uit de reservering coronamiddelen*

De coronabijstellingen in deze rapportage: subsidieregeling Corona Noodfonds en het tekort subsidieregeling evenementen 2022 van in totaal € 98.000 verrekenen we met de reservering coronamiddelen. Hierdoor heeft corona per saldo geen invloed op de ontwikkeling van ons begrotingssaldo. Het restant van de reservering coronamiddelen bedraagt ruim € 5 mln. Met het laten vervallen van de laatste adviezen en maatregelen door het Rijk, verwachten wij dat nieuwe claims ten laste van de gereserveerde middelen beperkt in aantal en omvang zullen zijn. Wij volgen dit via onze P&C-cyclus. Afhankelijk van het beeld bij de voorbereiding van de 2de rapportage 2023/ begroting 2024 kan 'het label' corona van de reservering worden gehaald. Passend binnen de begrotingskaders voegen we de resterende middelen dan toe aan de algemene reserve. Voor de

inzet van middelen kunnen voorstellen worden gedaan in het kader van de financiële vertaling van de kadernota 2023 in de begroting 2024.

3. *De dekking van verledding buitensportaccommodaties uit de reservering samenleving versterkende maatregelen draagt bij aan de duurzaamheidsopgave en de structurele verlaging van de energiekosten van deze accommodaties.*

Door de sterk gestegen energieprijzen en de verwachting dat deze de komende jaren hoog blijven, stellen wij voor om LED-verlichting te laten installeren bij buitensportaccommodaties. Op die manier dragen wij bij aan:

1) het verduurzamen van de accommodaties
2) het verlagen van de energiekosten voor de accommodaties

De verlichting van buitensportaccommodaties is in veel gevallen de grootste energieverbruiker voor de betreffende verenigingen. Door het vervangen van niet-energiezuinige verlichting door energiezuinige LED-verlichting worden de energiekosten van buitensportaccommodaties met ongeveer 50% verlaagd. Daarnaast is er ook nog sprake van een kwalitatieve verbetering, mogelijk lagere onderhoudskosten en een mogelijk lagere aansluitwaarde (van de hoofdaansluiting in de meterkast) met hieraan gekoppeld lager tarief. Deze maatregel levert een directe besparing op en is eenvoudig uit te voeren omdat de huidige lichtmasten ook geschikt zijn voor LED-verlichting.

Om op korte termijn deze maatregelen te implementeren, starten wij met de voorbereidingshandelingen en stellen wij voor de middelen voor deze vervanging ad € 0,42 mln. beschikbaar te stellen ten laste van het budget voor samenleving-versterkende maatregelen (geoormerkt via de 4e rapportage 2022).

4. *In de 1ste rapportage zijn in paragraaf 1.2 onderdeel financiële ontwikkelingen de twee investeringsvoorstellen nader toegelicht*

<u>Herhuisvesting Oekraiënse ontheemden.</u>
Wij stellen voor het krediet beschikbaar te stellen voor nader onderzoek naar de transformatie van bestaande gebouwen en terreinen voor herhuisvesting van Oekraïense inwoners. Zij wonen nu op tijdelijke opvanglocaties in de gemeente. Het onderzoek richt zich op de gebouwen 'Kleine Steeg 11' en 'Walramstraat 9-19' in Sittard en de terreinen 'Graaf van Loonstraat 39' (voormalige Dacapo locatie) te Born en 'Heinseweg' (voormalige parkeerplaats) te Sittard. Om de benodigde investeringen te kunnen doen en de snelheid in het proces te houden wordt een bedrag van € 6,1 mln. beschikbaar gesteld. De kosten van het krediet worden gedekt uit het restant van de rijksbijdrage opvang Oekraïense ontheemden van € 2,4 mln. (resultaatbestemming jaarrekening 2022) en nog te ontvangen rijksgelden.

<u>Pilot proeftuin Zeeheldenbuurt</u>
Voor de pilot is in de begroting 2021 vanuit het investeringsprogramma 2021-2024 voor 2023 een bedrag van € 1 miljoen investeringsgeld geoormerkt. In 2022 is een visie en strategie voor de proeftuin opgesteld. De Raad is hierover geïnformeerd middels een collegebrief en pleinpresentatie. Voorgesteld wordt om het bedrag van € 1 miljoen gefaseerd te voteren. Van dit bedrag wordt in de

1e fase € 450.000 ingezet voor een innovatieve herinrichting, bijvoorbeeld groene bestrating en verlichting, van het plangebied. In de 2de rapportage 2023 volgt een voorstel voor de invulling van de resterende € 550.000. De kapitaallasten van deze investering zijn gedekt binnen de begroting.

5. *Het instellen van bestemmingsreserves is volgens de nota reserves en voorzieningen een bevoegdheid van de raad.*

- Bestemmingsreserve duurzaamheid
  Wij stellen voor om een nieuwe bestemmingsreserve 'programma duurzaamheid' in te stellen. In onze verplichtingenreserves zijn diverse posten met het oormerk 'duurzaamheid' opgenomen. Met het oog op samenhang van de in te zetten middelen op het gebied van duurzaamheid stellen wij voor de hiervoor geoormerkte middelen samen te voegen in genoemde bestemmingsreserve.

- Bestemmingsreserve omgevingswet
  Wij stellen voor om een nieuwe bestemmingsreserve 'invoering omgevingswet' in te stellen. Het doel van de reserve betreft het opvangen van fluctuaties ten aanzien van de invoering van de omgevingswet over de jaren gedurende de implementatie. De reserve wordt gevoed met de bedragen die nu voor dit doel in een verplichtingenreserve zijn opgenomen. Voor verplichtingenreserves geldt een maximale reservering van twee jaar. Omdat de implementatieperiode naar verwachting een langere periode bestrijkt, stellen wij voor een specifieke bestemmingsreserve in te stellen.

Voor beide reserves geldt dat de realisatie kan afwijken van de begroting bij het jaareinde, waardoor er sprake is van een onrechtmatigheid. Wij stellen voor deze reserves onderdeel te laten zijn van het generieke besluit. In de nota reserves en voorziening is dit generieke besluit uitgewerkt. Concreet betekent dit besluit dat niet geraamde onttrekkingen onrechtmatig zijn, maar niet meetellen als rechtmatigheidsfout in het accountantsoordeel. Bij de jaarrekening vindt telkens verantwoording plaats over de ontwikkeling van deze reserves.

6. *Bij de vaststelling van het controleprotocol 2022 is de bijlage uitsluitingen abusievelijk niet toegevoegd.*

Op 26 januari 2023 is het controleprotocol voor de jaarrekening 2022 behandeld en vastgesteld. Bij de start van de jaarrekeningcontrole hebben wij vastgesteld dat de bijlage "uitsluiting 2022" abusievelijk niet is toegevoegd aan de oorspronkelijke behandeling van het controleprotocol. In het verleden is deze uitsluiting ook telkens toegevoegd aan het controleprotocol. Overigens ligt deze uitsluiting in lijn met de werkwijze in de gemeenten Heerlen en Maastricht en wordt deze uitsluiting ook geadviseerd door externe accountant Deloitte. Om de jaarrekeningcontrole 2022 in lijn te laten lopen met de controle van voorgaande jaren, is het voorstel om de bijlage "uitsluiting 2022" alsnog toe te voegen. Omdat dit besluit voor de afronding van de accountantscontrole en de raadsbehandeling van de jaarstukken 2022 moet zijn genomen, maakt dit voorstel onderdeel uit van deze rapportage.

Kanttekeningen
Niet van toepassing.

Inclusie
In de 1ste rapportage 2023 gaat het niet over bereikbaarheid, bruikbaarheid en toegankelijkheid van gebouwen en diensten. Voor zover inclusie betrekking heeft op begrijpelijkheid streven wij er naar, zoals ook in het coalitieakkoord 'Samen zorgvuldig, verbindend doorpakken' aangegeven, de financiële tabellen en teksten in de rapportage op een begrijpelijke manier en in duidelijke taal te presenteren.

Duurzaamheid
In relatie tot de P&C-cyclus in het algemeen en onze financiën in het bijzonder heeft duurzaamheid met name betrekking op voeren van een solide financieel beleid met voldoende veerkracht. Deze financiële veerkracht heeft betrekking op wendbaarheid en weerbaarheid. Met andere woorden: hebben wij voldoende middelen om uitvoering te geven aan ambities en beschikken wij over middelen om tegenvallers op te kunnen vangen? Wij geven hier uitvoering aan door:

- het toepassen van onze begrotingskaders:
- het realiseren van een sluitende begroting en meerjarenraming;
- het borgen van structureel begrotingsevenwicht;
- het afdekken van het geactualiseerd risicoprofiel, inclusief een restrisico van 1% van het begrotingstotaal in de algemene reserve risicobeheersing;
- het aanhouden van een buffer in de algemene reserve van 2% van het begrotingstotaal.

Financiën
De financiële consequenties zijn uitgewerkt in de 1ste rapportage 2023 en voor zover nodig vertaald in de besluitvorming. De financiële consequenties van de voorstellen worden binnen de bestaande begroting gedekt.

Vervolg
Op 11 mei aanstaande bieden we de 1ste rapportage 2023 aan de gemeenteraad aan. Aanvullend wordt deze rapportage aan de hand van een ambtelijke presentatie toegelicht. Dit vindt plaats in de vorm van een videopresentatie die op 11 mei vanaf 17.00 online is te benaderen.

Zoals opgenomen in het raadsbesluit P&C-cyclus 2023 kunnen raadsfracties bij de P&C-producten gebruik maken van een schriftelijke technische vragenronde. Dit proces wordt zo ingericht dat de antwoorden beschikbaar zijn voor de rondebehandeling. Voor het indienen en beantwoorden van technische vragen stellen wij de volgende planning voor:

- Dinsdag 23 mei (10.00 uur): uiterste datum indienen gebundelde vragen door raadsfracties;
- Vrijdag 26 mei (17.00 uur): aanbieding beantwoording via de griffie aan de gemeenteraad.

Datum	Wie	Omschrijving
11 mei	Financiën	Aanbieding 1ste rapportage 2023 aan de raad / ambtelijke toelichting
23 mei (10.00 uur)	Raadsfracties	Uiterste termijn indienen technische vragen, gebundeld per raadsfractie
26 mei (16.00 uur)	Griffie, Financiën	Aanbieding beantwoording schriftelijke technische vragen
1 juni	Raadsfracties, Griffie, Pfh. Middelen, Financiën	Ronde – beeld- en oordeelsvormend
15 juni	Raad	Besluitvorming 1ste rapportage 2023

Bijlagen

- 1.0 - 1ste rapportage 2023
- 2.0 - Concept raadsbesluit
- 3.0 - Uitsluitingen controleprotocol 2022

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Cluster: Dienstverlening Burgemeester: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Registratienummer : 2892273 Reg. datum : 04 mei 2023 Reg.nummer(s) bijlagen : -- Gemeentesecretaris: J.A.M. Heesen